

Landsmøte 2019

Snakk om presidenter? Nei, snakk om SST

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Det er bra med presidentkamp. Men den tåkelegger en debatt om de som har den virkelige makten de kommende tre årene: Sentralstyret.

For den delen av pressen som er opptatt av hvem som blir president i Psykologforeningen (det betyr Psykologtidsskriftet) har det vært en strålende tid: Først utfordrer Håkon Skard den sittende presidenten, en utfordring så hard at Tor Levin Hofgaard etter en tenkepause trakk sitt kandidatur. Så kom Tommy Sotkajervi og utfordret den første utfordrer. Før den tidlige fagsjefen i foreningen, Andreas Høstmælingen, brått meldte seg på i kampen. Og det med en tyngde som medførte at klimaforkjemper Sotkajervi trakk seg og la til: Jeg støtter Høstmælingen.

Det er bra med presidentkamp. Men den tåkelegger debatten om de som har den reelle makten de kommende tre årene: Sentralstyret. Dette maktsenteret snakker vi ytterst sjeldent om, selv om det er disse tolv utvalgte,¹ inkludert et trehodet presidentskap, som i sine jevnlige møter legger rammene for sekretariatets arbeid, staker ut kursen for videre satsninger, prioriterer ressursbruken og utformer foreningens politikk. Rett nok er landsmøtet foreningens høyeste myndighet, og her trekker man opp de store linjene i politikken og vedtar foreningens prinsippprogram. Men dette skjer kun hvert tredje år. Mellom landsmøtene har sentralstyret makten. Det er til disse psykologene foreningens medlemmer har sagt: Vi har tiltro til dere – bestem for oss.

De veivalgene flertallet i sentralstyret vedtar, må også den neste presidenten stille seg bak

Sentralstyret fatter sine vedtak gjennom simpelt flertall (selv om presidenten har dobbeltstemme ved stemmelikhet). Og som i andre styre: Sverdslagene skjer frem til vedtak. Deretter forventes man å følge vedtaket, enten man er politiker eller del av sekretariatet. En president må derfor kunne fronte foreningens politikk uavhengig av personlige synspunkter. Skulle sentralstyrets flertall vedta en politikk man absolutt ikke kan være talsmann for, vil det derfor være naturlig å trekke seg fra sitt verv. Dette er knappst praksis i foreningen, men illustrerer hvor makten ligger: Hos sentralstyrets flertall.

Den som ønsker litt voksenopplæring i fagforeningsarbeid, kan lese klimasaken i Psykologtidsskriftets juli-utgave. Generalsekretær Ole Tunold og president Tor Levin Hofgaard virker skjønt enige om at Psykologforeningens innsats for klima har vært laber. Men som generalsekretæren sier om den manglende innsatsen: Det ville vært verre om foreningen ikke var en spydspiss på de områdene landsmøtet faktisk har bestemt at de skal være i front på. Hofgaard sier at han har lett i

¹Sentralstyrets sammensetning er president, to visepresidenter, syv øvrige sentralstyremedlemmer (samt fire varamedlemmer, hvorav ett har møteplikt) og ett studentsentralstyremedlem med personlig varamedlem.

prinsippprogrammet – utformet av grasrota i foreningen: lokallagene – etter åpninger for å satse på klima. Men nei, ingen slik åpning finnes.

Mellom landsmøtene har sentralstyret makten. Det er til disse psykologene foreningens medlemmer har sagt: Vi har tiltro til dere – bestem for oss

Kanskje de begge toer sine hender for sine klimasynder på dette viset, men det ligger et budskap til medlemmene her: Dere har sagt hva dere ønsker vi skal jobbe med, og disse ønskene er vi lojale mot. Som medlem av foreningen bærer vi derfor et kollektivt ansvar for foreningens klima(unnlatelses)synder.

Nylig fikk vi lære hvilke personer valgkomiteen ønsker i sentralstyret. Det var alt kjent at de ønsker seg Håkon Skard som ny president, men nå vet vi også at de ønsker at begge visepresidentene og fem av de syv faste medlemmene i sentralstyret gjenvelges. Men en ting har alle deres forslag – unntatt Skard – til felles: De har ingen utfordrere.

Kanskje er det helt greit at psykologer bruker sitt engasjement på andre forhold enn sentralstyrets sammensetning. Men gitt sentralstyrets makt, er det verdt å spørre seg: Er dette de menneskene jeg ønsker skal jobbe for meg de neste årene? Eller aksepterer jeg at landsmøtedelegatene høflig klapper inn valgkomiteens kandidater uten at vi vet stort om hvilke veivalg de vil stille seg bak de neste årene? For de veivalgene flertallet i sentralstyret vedtar, må også den neste presidenten stille seg bak.